

Yhteisten palveluiden toimitilamuutosten valmistelu

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.8.2026 § 243
419/03.01.02/2026

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1. että Seurakuntien talosta luopumisen ja uuteen toimitilaan sijoittumiseen liittyvän toimitilamuutoksen valmistelua jatketaan.
2. todeta, että valmisteluun liittyvien henkilöstövaikutusten arvioimiseksi on tarpeen käydä evankelis-luterilaisen kirkon yhteistoiminnasta annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaiset muutosneuvottelut (*nk. suppea muutosneuvottelu*) koko Seurakuntien talossa työskentelevää henkilöstöä koskien toimitilamuutoksen perusteiden, vaihtoehtojen ja henkilöstövaikutusten käsittelemiseksi.
3. todeta, että alustavan arvion mukaan suunnitellulla toimitilamuutoksella saattaa olla lisäksi merkittävä ja pysyvä vaikutus sellaisiin tehtäviin ja palveluihin, jotka liittyvät kiinteästi nykyiseen toimitilaan enintään 13 viranhaltijan tai työntekijän osalta.
4. käynnistää evankelis-luterilaisen kirkon yhteistoiminnasta annetun lain 15 §:n 1 momentin mukaiset muutosneuvottelut (*nk. laaja muutosneuvottelu*) niiden toimintojen osalta, joihin toimitilamuutoksen arvioidaan saattavan aiheuttaa henkilöstövaikutuksia. Muutosneuvotteluissa käsitellään mahdollisia vaihtoehtoja sekä arvioidaan toimenpiteiden vaikutuksia henkilöstöön niissä tehtävissä ja palveluissa, jotka liittyvät kiinteästi nykyiseen toimitilaan.
5. valtuuttaa yhtymän johtajan, henkilöstöjohtajan ja hallintojohtajan toimimaan muutosneuvotteluissa työnantajan edustajina. Edellä mainittujen varahenkilönä toimii johtava juristi.
6. todeta, että työnantajan edustajat voivat kutsua muutosneuvotteluihin kuultavaksi asiantuntijoita sekä neuvotteluiden sihteerin.
7. tarkastaa välittömästi tätä asiaa koskevan pöytäkirjan pykälän.

Käsittely Hallintojohtaja Silander ja henkilöstöjohtaja Kajander selostivat asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 18 puheenvuoroa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus **Taustaa**

Seurakuntien talon tulevaisuutta koskeva valmistelu on alkanut jo vuosina 2017-2018, jolloin kartoitettiin eri vaihtoehtoja kiinteistön ja tontin kehittämiseksi. Tällöin käynnistetyt valmistelut päätettiin kuitenkin vuonna 2019 tuloksettomina, koska tavoiteltua kehitystä kiinteistölle ja tontille ei ollut mahdollista toteuttaa.

Yhteinen kirkkoneuvosto käynnisti valmistelun seurakuntien talon tulevaisuudesta uudestaan vuonna 2020 (YKN 22.10.2020 § 274). Tällöisessä päätöksessä todettiin, että nykyinen toimitilakanta on liian suuri ja taloudellisesti kestämaton. Tässä yhteydessä todettiin tarve selvittää uudestaan mm. yhteisten palveluiden kiinteistöratkaisun vaihtoehtoja.

Vuonna 2022 yhteinen kirkkovaltuusto (8.9.2022 § 69) päätti sisällyttää seurakuntien talon niiden kiinteistöiden joukkoon, joista Helsingin seurakuntayhtymä luopuu ja jotka joko myydään tai puretaan. Päätös luopua seurakuntien talosta oli osa laajempaa 40 000 – 45 000 m² tilavähennysohjelmaa. Asiaa käsiteltiin yhteistoiminnallisesti osana yhteisten palveluiden tuotannollis-taloudellisia neuvotteluita.

Vaihtoehtoisia työympäristöratkaisuja on tämän jälkeen selvitetty kahdessa eri tilatyöryhmässä vuonna 2023 ja uudestaan vuonna 2025. Näiden selvitysryhmien toimeksiantona on ollut kartoittaa uusia toimitila- ja työympäristöratkaisuja yhteisten palveluiden henkilöstölle Helsingin seurakuntayhtymän nykyisestä kiinteistökannasta. Molempien tilatyöryhmien työskentelystä on raportoitu yhteistyötoimikunnalle, ja molemmat ryhmät ovat osallistaneet henkilöstöä valmistelun edetessä. Vuonna 2025 henkilöstöä osallistettiin erillisellä työympäristökyselyllä sekä työpajoilla.

Molemmissa tilaryhmien selvityksissä päädyttiin lopputulemaan, että yhtymän nykyisen kiinteistökannan hyödyntäminen yhteisten palveluiden toimitila- ja työympäristöratkaisuna edellyttäisi joko suuria investointeja käyttötarkoituksen muutokseen (mm. Agricolan kirkko, Meritullintorin tilat) tai toimintojen hajasijoittamista eri kiinteistöihin eri puolille kaupunkia. Selvitysryhmissä kumpaakaan vaihtoehtoa ei pidetty tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Molemmat ryhmät päätyivät kannattamaan mahdollisten vuokrakohteiden selvittämistä.

Johtajistossa on vuoden 2026 aikana selvitetty toimitilaratkaisuna vaihtoehtoa vuokratiloihin siirtymisestä. Tehtyjen selvitysten ja laskelmien perusteella johtajisto on todennut, että olemassa olevien kiinteistöjen tarvittavat peruskorjausinvestoinnit nousisivat huomattavan korkealle tasolle, mikä tarkoittaisi investointivarauman lisäksi myös merkittävää nousua sisäisten vuokrien tasossa. Koska nykyisessä taloustilanteessa kustannusten nousuun ei ole mahdollista varautua, johtajisto katsoi tarkoituksenmukaisimmaksi ryhtyä kartoittamaan vuokratilavaihtoehtoja.

Johtajiston valmistelussa tarkoituksenmukaisimmaksi arvioitiin jatkoselvittää tilojen vuokraamisen ja uuden työympäristön rakentamisen mahdollisuutta Kirkon taloon (Eteläranta 8). Johtajiston laatima swot-analyysi mahdollisista toimitilaratkaisuista tukee Kirkon taloon siirtymistä.

Kirkon talo on Kirkon eläkerahaston ja Kirkon keskusrahaston omistama, joten vuokraus kirkon sisäisiltä toimijoilta tarjoaisi paitsi synergiaetuja, olisi myös kirkon kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisinta. Vuokratiloihin siirtymisellä tavoitellaan säästöjä investointibudjettiin. Samalla pyritään turvaamaan, että tilakustannukset eivät myöskään kasvaisi. Nyt harkinnassa olevalla ratkaisulla ennakoitaan mainittujen tavoitteiden toteutuvan. Koronapandemian vaihdittaman työelämän muutoksen myötä tarjolla olevien vuokratilojen tarjonta ja kustannustaso on merkittäväällä tavalla muuttunut. Vuokratiloja on enemmän tarjolla ja vuokratilojen hintataso on laskenut.

Vuokratiloihin siirtyminen ei myöskään tarkoittaisi luopumista tilavähennysohjelman tavoitteista. Vuokratiloihin siirtyminen vähentäisi käytössä olevan tilan määrää jopa yli 9 000 m², mikä on mahdollista tilojen nykyistä merkittävästi tarkoituksenmukaisemmalla ja tehokkaammalla käytöllä.

Päätösehdotuksen perustelut

Seurakuntien talosta luopuminen saattaa tarkoittaa nykyiseen toimitilaan kiinteästi liittyvien toimintojen ja palveluiden tarpeen olennaista ja pysyvää vähentymistä. Tämän vuoksi työnantajan tulee käynnistää muutosneuvottelut kirkon

yhteistoiminnasta annetun lain 15 § 1 momentin mukaisesti (*nk. laaja muutosneuvottelu*).

Neuvotteluiden kohteena ovat seuraavat palvelut ja toiminnot

- Lounasravintola Waste & Feast Kallio (3 henkilöä, 3 HTV + 5 tuntityöntekijää 0,5 HTV)
- Aulapalvelut (1 henkilö, 0,55 HTV + 2 tuntityöntekijää 0 HTV)
- Kiinteistön kiinteistöpalvelut (talonmiespalvelut, 2 henkilöä, 1,4 HTV)

Työnantajan harkitsema luopuminen Seurakuntien talosta taloudellisella ja tuotannollisella perusteella voi johtaa kyseisissä palveluissa työskentelevien viranhaltijoiden ja työntekijöiden irtisanomiseen, lomauttamiseen, osaaikaistamiseen taikka viran tehtävän olennaiseen muuttamiseen tai työsopimuksen olennaisen ehdon yksipuoliseen muuttamiseen.

Neuvotteluissa käsitellään Seurakuntien talosta luopumisen perusteita, vaihtoehtoja ja vaikutuksia. Työnantajan tavoitteena on pyrkiä minimoimaan kielteiset henkilöstövaikutukset sekä löytää vaihtoehtoja työvoiman vähentämisen kohteena olevan henkilöpiirin rajoittamiseksi sekä vähentämiseksi työntekijöille aiheutuvien seurausten lieventämiseksi.

Toimitilamuutos voi johtaa enintään 13 työntekijän / viranhaltijan palvelussuhteen päättämiseen tuotannollisin ja taloudellisin perustein.

Muutosneuvottelut toimintojen uusiin tiloihin sijoittamisesta

Samanaikaisesti yhteisen kirkkoneuvoston käynnistämien muutosneuvotteluiden kanssa vs. yhtymän johtajan kutsuu päätöksellään muutosneuvottelut evankelis-luterilaisen kirkon yhteistoiminnasta annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaisesti (*nk. suppea muutosneuvottelu*). Näiden muutosneuvotteluiden kohteena on muu Seurakuntien talossa työskentelevä henkilöstö, ja neuvotteluissa käsitellään toimintojen uusiin työtiloihin sijoittamisen perusteita, vaihtoehtoja ja vaikutuksia.

Tällä hetkellä selvittävänä olevassa vaihtoehdossa yhteisten palveluiden toimitilat sijoitettaisiin Kirkon taloon tai muuhun tarkoituksenmukaiseen vuokrakohteeseen. Perheneuvonnan osalta toimistokäyttöön tarkoitetut tilat eivät sovellu, joten ainakin heidän osaltaan täytyy osana valmistelua ja muutosneuvotteluita selvittää muita vaihtoehtoisia toimitilaratkaisuja.

Aikataulu

Neuvotteluesitys toimitetaan pääluottamusmiehille perjantaina 28.8.2026 kello 10 mennessä, minkä jälkeen tiedotetaan myös henkilöstöä.

Muutosneuvottelut on tarkoitus kutsua koolle yhteisen kirkkoneuvoston päätöstä seuraavana päivänä, mahdollisesti 28.8.2026 mikäli kirkkoneuvosto päättää asiassa esityksen mukaisesti. Tällöin neuvottelut pääluottamusmiesten kanssa alkaisivat 7.9.2026. Evankelis-luterilaisen kirkon yhteistoiminnasta annetun lain mukaisesti neuvotteluiden kesto on vähintään kuusi viikkoa. Työnantajan tavoitteena on saattaa neuvottelut päätökseen 20.10.2026 mennessä. Mahdolliset irtisanomiset tai muutokset tehtävissä tapahtuisivat kuitenkin aikaisintaan keväällä 2027.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asialla ei ole välittömiä lapsivaikutuksia.

Seurakuntien talosta luopumisen suorat henkilöstövaikutukset liittyvät toisaalta kiinteistöön kiinteästi liittyvien palveluiden tarpeen olennaiseen ja pysyvään vähenemiseen, mutta samalla uuteen toimitilaan siirtyminen vaikuttaa koko

henkilöstön työnteon paikkoihin (virka-/työpaikka), työskentelyolosuhteisiin sekä työn arjen järjestelyihin.

Työnantajan alustavan arvion mukaan seurakuntien talosta luopuminen voi johtaa enintään 13 työntekijän tai viranhaltijan palvelussuhteen päättämiseen tuotannollisin, toiminnallisin ja taloudellisin perustein. Tämänhetkisen arvion mukaan mahdolliset irtisanomiset voisivat tapahtua aikaisintaan kesällä 2027. Työnantajan tavoitteena on löytää vaihtoehtoja työvoiman vähentämisen kohteena olevan henkilöpiirin rajoittamiseksi sekä vähentämisestä työntekijöille aiheutuvien seurausten lieventämiseksi.

Koko henkilöstöä koskevat vaikutukset koskevat esimerkiksi työnteon paikkaa, työympäristöä, työn arjen järjestelyitä, työpisteiden sijaintia, tilojen yhteiskäyttöä, läsnätyön järjestelyjä, kokous- ja keskittymistiloja, säilytystiloja, työvälineiden käyttöä sekä henkilöstön mahdollisuuksia kohdata työyhteisön muita jäseniä.

Yhteisten palveluiden työyhteisön kannalta siirtyminen kokonaisuutena muutamia toimintoja lukuunottamatta vahvistaisi yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä. Samalla seurakunnissa työskentelevän henkilöstön olisi helpompi tavoittaa kerralla yhteisten palveluiden yksiköiden työntekijöitä sen sijaan, että eri toiminnot ja palvelut olisi hajasijoitettuna ympäri kaupunkia.

Seurakuntien talosta luopuminen liittyy toimitilastrategiaan ja yhteisen kirkkoneuvoston päätökseen 40 000 m² toimitilavähennyksestä. Vuokratiloihin siirtyminen mahdollistaa kuitenkin jopa yli 9000 m² vähennyksen tilankäyttöön tarkoituksenmukaisemmalla ja tehokkaammalla tilankäytöllä. Muutoksella tavoitellaan säästöä investointimäärärahoihin että yhteisten palveluiden tilakustannuksiin, ja selvityksessä olevan ratkaisun uskotaan nämä tavoitteet toteuttavan.

Helsingin seurakuntayhtymän osalta vaikutukset liittyvät ennen kaikkea Kirkon taloon sijoittumisen tarjoamaan synergiaan ja yhteistyön mahdollisuuksiin kirkkohallituksen ja muiden kiinteistöön sijoittuvien kirkollisten toimijoiden kanssa. Tilan vuokraaminen Kirkon keskusrahastolta on myös kokonaiskirkon kannalta tarkoituksenmukaista sen sijaan, että vuokranantaja toimisi yksityisillä vuokramarkkinoilla.

Tehokkaampi tilankäyttö pienentää käytössä olevaa kokonaisneliömäärää ja sitä kautta energiankulutusta. Hiilineutraaliustavoitteen kannalta olisi myös myönteistä, että Kirkon talon vapaat vuokratilat on jo suurimmilta osin remontoitu. Uuden toimitilan sijoittuminen hyvien liikenneyhteyksien päähän sekä julkisen liikkeeseen suosiminen työmatkailussa vähentää myös työmatkaliikenteen päästöjä.

Toimivallan perusteet

Hallintosäännön 4 luvun 7 § kohdat 2 ja 5

Lisätiedot

Henkilöstöjohtaja Riitta Kajander (riitta.kajander@evl.fi)
Hallintojohtaja Juha Silander (juha.silander@evl.fi)

Jakelu